08/01/2025

Πανήγυρις Ιδρυματικού Ιερού Παρεκκλησίου αγίου Ιωάννου – Παπάφειο Ορφανοτροφείο «ο Μελιτεύς»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλονίκης



Την Τρίτη 7 Ιανουαρίου, εορτή της Συνάξεως του αγίου Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου, ιερούργησε ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παπαφείου Ιδρύματος, στο Ιδρυματικό Ιερό Παρεκκλήσιο του αγίου Ιωάννου Προδρόμου το οποίο βρίσκεται εντός του αυλείου χώρου του ιστορικού ιδρύματος της πόλεως της Θεσσαλονίκης, του Παπαφείου Ορφανοτροφείου.

Το θείο λόγο, κήρυξε ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Τιμόθεος Χρηστίδης,

εφημέριος του Ενοριακού Ιερού Ναού αγίων Τριών Ιεραρχών.

Προ του τέλους της Θείας Λειτουργίας, ο Μητροπολίτης, αναφέρθηκε στο πρόσωπο του μεγάλου εθνικού ευεργέτου αειμνήστου Ιωάννη Παπάφη και το μεγάλο έργο και την σπουδαία παρακαταθήκη που άφησε στην γενέτειρά του, Θεσσαλονίκη.

Την ημέρα αυτή, τελείται το μνημόσυνο υπέρ μακαρίας μνήμης και αιωνίου αναπαύσεως υπέρ του αειμνήστου μεγάλου ευεργέτου.

Έτσι και φέτος, ενώπιον της προτομής του, τελέσθηκε το μνημόσυνο, παρόντων εκπροσώπων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, των ανθρώπων εκείνων που τράφηκαν όντας ορφανοί στα δύσκολα χρόνια της πατρίδος μας μέσα στην φιλάνθρωπη κυψέλη του Ιωάννη Παπάφη. Μετά το τέλος του μνημοσύνου, παιάνισε η μπάντα του ιδρύματος τον Ύμνο του Παπάφη*, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και ακολούθως εψάλη ο Εθνικός μας Ύμνος. Στο γραφείο του διοικητικού συμβουλίου παρατέθηκε λητή δεξίωση και παρόντων των μελών του συμβουλίου και των λοιπών παρευρισκομένων, ο οικείος Ποιμενάρχης, ευλόγησε την βασιλόπιτα.

Το Παπάφειο Ορφανοτροφείο κτίστηκε σύμφωνα με τη διαθήκη του μεγάλου ευεργέτη Ιωάννη Παπάφη σε σχέδια του γνωστού και από άλλα κτίρια της Θεσσαλονίκης αρχιτέκτονα Παιονίδη. Άρχισε να κτίζεται από το 1894 και τελείωσε το 1903.

Από της έναρξης της λειτουργίας του 1903 το Παπάφειο Ορφανοτροφείο “Ο Μελιτεύς”, έδωσε δείγματα γραφής στο Ελληνικό Έθνος και σε ειρηνικές περιόδους αλλά και σε δύσκολες ιστορικές στιγμές με τεράστια κοινωνική προσφορά.

Στάθηκε στον χειμαζόμενο λαό της Θεσ/νίκης και στον λαό της Ελληνικής Μακεδονίας. Πρωτοστάτησε στους Εθνικούς αγώνες, στους Βαλκανικούς Αγώνες προσέφερε καταφύγιο και βοήθεια στους δεινοπαθούντες. Στους απελευθερωτικούς του 1912 – 13 προσέφερε τα πάντα, ακόμη και στο αρχιτεκτονικό του σχέδιο δόθηκε το σχήμα “Ε” για να γίνει ο φάρος που θα θυμίζει στους υπόδουλους Έλληνες την Ελλάδα την Ελπίδα και την Ελευθερία.

Στις ειρηνικές περιόδους περιέθαλψε τεράστιο αριθμό παιδιών, παιδιών που είχαν ανάγκη περίθαλψης και αγωγής. Τα προετοίμασε για την ένταξή τους στην κοινωνία.

Εδώ εδιδάχθησαν κάποια τέχνη, από το Κέντρο βοηθήθηκαν να ακολουθήσουν

ανώτερες και ανώτατες σπουδές. Υπάρχουν απόφοιτοι εγκατεστημένοι σ’ όλη την Ελλάδα.

Από το 1909 μπήκαν οι βάσεις της Μουσικής, με τη γνωστή Μπάντα του Παπαφείου που τροφοδότησε με μουσικούς τις μπάντες και ορχήστρες όλης της Ελλάδας.

Το ορφανοτροφείο αυτό παράλληλα με τη διαμονή εξασφάλιζε τεχνική εκπαίδευση σε ένα από τα τρία τμήματα του: Ραπτικής, Υποδηματοποιίας και Ξυλουργικής. Αργότερα τα τμήματα αυτά αυξήθηκαν. Έτσι υπάρχουν επί πλέον τμήματα Ξυλογλυπτικής, Επιπλοποιίας, Ηλεκτρολογίας, Σιδηρουργικής, Μηχανουργικής και Μηχανοξυλουργικής, τα οποία στεγάζονται στις νέες κτιριακές εγκαταστάσεις που κτίσθηκαν στο πίσω μέρος της αυλής, το 1930 και 1952.

Ύμνος Ιωάννη Παπάφη

Όποιος δεν εχαϊδεύθηκε από πατέρα χέρια,
όποιος δεν εζεστάθηκε σε μητρική αγκάλη,
όποιος ετράνεψ’ ορφανός χωρίς μια προστασία,
εκείνος ημπορεί καλά,
καλύτερα απ’ όλους να νοιώσει μέσα
στην καρδιά το έργο σου, Παπάφη

Στίχοι: Δ/ντή Παπαφείου Ιδρύματος, Ζήση Ζαμάνη (1906-1907)

